

DOVA

PISMENA PRIPREMA ZA REALIZACIJU
NASTAVNOG ČASA

Sažetak

Rad naslovljen DOVA pismena je priprema za realizaciju nastavnog časa za sedme razrede osnovnih škola iz područja ibadata – islamskog obredoslovija. Ispunjavanjem osnovnih zadataka nastavnog časa (obrazovni, funkcionalni i odgojni), autor je postavio i cilj ovoga časa: pomoći učenicima da shvate potrebu, korist i važnost dove kao neposredne veze sa Allahom, dželle šanuhu i podsticaj na njezino prakticiranje u životu.

Amir ČAUŠ

Predmet: Vjeronomaka

Razred: VII

Nastavna oblast / područje: Ibadat – Islamsko obredoslovje

Nastavna jedinica: Dova

Tip nastavnog časa: Ponavljanje i utvrđivanje gradiva

Oblici rada: Frontalni ili kolektivni, individualni, grupni, individualizirani (inkluzija) i partnerski rad ili rad u paru.

Nastavne metode: Verbalne metode; usmeno izlaganje (monološka), razgovor i diskusija (dijaloška), rad na tekstu (tekst metoda), vizuelne metode; multimedijalna prezentacija, pokazivanje i demonstracija, metoda grafičkih i ilustrativnih radova, inkluzivni nastavni listići, samostalni radovi učenika, Step by step, RWCT (Reading and Writing for Critical Thinking - Čitanjem i pisanjem do kritičkog mišljenja); brainstorming - oluja mozga; grozd, vruća olovka, KWL tabela, Venov dijagram, T tabela, činkvina, dvostruko vođeni dnevnik, književni kružoci, test nedovršenih rečenica, petominutni sastav, autorska stolica, Izlazne kartice, vježbe kooperativnosti; razmijeni u paru, U krug u krug, Pametni zadaci; mreža, ciklična tabela sa zadacima, top 10 – 5 – 3 – 1, tangram, akrostih, premetaljka, mozgalica, izbaci što ne pripada, da/ne - zašto, poveži pojmove, zaokruži – podvuci tačan odgovor.

Nastavna sredstva i pomagala: Osnovna nastavna sredstva, auditivna; živa riječ nastavnika i učenika, tekstualna; udžbenik, knjiga, Kur'an, Rječnik, računar, projektor, grafoskop, A4 i hamer-papiri, magneti, chart- tabla, markeri, ljepilo, traka, makaze i samoljepljivi stikeri.

Međupredmetna korelacija: Bosanski i engleski jezik, likovna i muzička kultura.

Inkluzija: Djeca sa posebnim potrebama; sa preprekama u učenju i sposobnostima, i talentirani, nadareni učenici, prilagođeni zadaci; nastavni listići.

Literatura: Vjeronomaka, udžbenik za sedmi razred osnovne škole, autor Muharem Omerdić i Fahira Kalajdžisalihović, Kur'an s prijevodom, preveo Besim Korkut, Kur'an na engleskom jeziku, Ta'limu-l-islam, Redžep Muminhodžić, Zbirka Poslanikovih hadisa, Salih Indžić, Zaštita svakog muslimana, El-Kahtani, Projekat „Čitanjem i pisanjem do kritičkog mišljenja“, Vodiči I – VIII, grupa autora, Centar za obrazovne inicijative Step by Step, Sarajevo, 2002., Pametni zadaci, Ketrin Voker i Edgar Šmit, Od individue do ličnosti; uvođenje u teoriju konfluentnog obrazovanja, Mujo Slatina, Rječnik engleskog jezika, internet, www.vjeroučitelji.ba, www.google.com, www.YouTube.com.

Lokacija rada: U školi, učionica univerzalnog karaktera.

Plan table: Naslov na vrhu DOVA, datum i tip časa. Ispod koncept KWL tabele (šta znamo, šta želimo znati, šta smo naučili) i samostalni radovi učenika na A4 papirima u fazi evokacije, pričvršćeni magnetima, nekoliko pitanja, teze poslije petominutnog sastava. Pojmovi: dova, ibadet, salavat, amin, adabi.

Cilj i zadaci nastavnog časa:

CILJ: Pomoći učenicima da shvate potrebu, korist i važnost dove kao neposredne veze sa Allahom, dželle šanuhu i podsticaj na njezino prakticiranje u životu.

ZADACI:

Obrazovni: Ponavljanje, produbljivanje i proširivanje spoznaja o dovi kao jednom od efikasnih i pohvalnih načina obraćanja Allahu, dželle šanuhu. Upotpunjavanje znanja o vrijednosti i koristima dove, potrebi i razlozima njenog (ne) učenja kod ljudi. Utvrđivanje adaba dove-propisa ispravnog učenja u svjetlu Kur'ana i sunneta. Razumijevanje i upotreba pojmove dova, ibadet, salavat, amin i adabi.

Funkcionalni: Razvijanje ljudskih psihofizičkih osobina i sposobnosti: perceptivnih (senzornih, uočavanje i prepoznavanje), mentalnih (intelektualnih, pamćenje i reprodukcija naučenog) i komunikativnih (izražajnih, bogaćenje učeničkog vokabulara-rječnika). Pospješivanje i unapređenje analitičkog, kritičkog i sintetičkog mišljenja, kooperativnost, kreativnosti i originalnosti kroz timske oblike rada, multimedijalne sadržaje, literarno i likovno izražavanje i primjenu RWCT metoda i tehnika (brainstorming - oluja mozga; grozd, vruća olovka, KWL tabela, Venov dijagram, T tabela, činkvina, dvostruko vođeni dnevnik, književni kružoci, test nedovršenih rečenica, petominutni sastav, autorska stolica, Izlazne kartice). Motivacija i pobuđivanje pažnje, radoznalosti i interesa putem zadataka interesantnog i kreativnog karaktera.

Odgovni: Jačanje veze i ljubavi između čovjeka i Gospodara. Njegovanje volje i potrebe obraćanja samo Allahu, dželle šanuhu, na tragu vrijednosti i prednosti dove u odnosu na traženje od ljudi. Izgradnja zdrave i nezavisne ličnosti, pozitivnih namjera i navika. Poticaj na optimizam, zahvalnost, trud, rad i pregalaštvo. Izgradnja samopouzdanja i spremnosti na saradnju. Razvijanje timskog duha, afirmativnog sistema vrijednosti, pozitivnih uzora – Muhammed, alehi selam, i razumijevanje prioriteta u životu.

ISHODI I OČEKIVANA POSTIGNUĆA UČENIKA:

Nakon realizacije nastavne jedinice, učenici bi trebali, ako Bog da, shvatiti smisao, vrijednost i značaj dove u svakodnevnom životu, uočiti i razlikovati prednosti molbe od Allaha u odnosu na traženje od ljudi, samostalno i kreativno učiti dove i motivirati sebe na upražnjavanje dove u raznovrsnim životnim situacijama. (Učiti – živjeti (činiti, djelovati); konfluentno obrazovanje, društveno prihvatljiv cilj)

KLJUČNE RIJEČI:

Dova, ibadet, direktna veza, zahvalnost, salavat na Poslanika, pomoć, nagrada.

ARTIKULACIJA ČASA**Uvodni dio (5')**

Nastavnik uči naglas euzubillu i bismillu, donosi zahvalu Allahu, dželle šanuhu, i salavat na poslanika Muhammeda, alejhi selam, uz prigodnu dovu Rabbi zidna ‘ilmā – Gospodaru, povećaj nam znanje naše.

Upisivanje časa i registracija odsutnih, upućivanje učenika da u sebi prouče euzubillu i bismillu i pripreme za čas. Vođenje kratkog, spontanog i relaksirajućeg razgovora sa učenicama o njihovom stanju i raspoloženju.

FRONTALNI (ČELNI I KOLEKTIVNI) OBLIK RADA

Emocionalna i psihološka priprema za čas i uvođenje u nastavnu jedinicu

Nastavnik usmjerava učenike da u tišini pogledaju kratku multimedijalnu prezentaciju koja tematizira nastavnu jedinicu.

Nakon kratke pauze, inicira se interakcija kroz pitanja i odgovore:

Koje nastavne jedinice smo obrađivali u proteklih nekoliko časova? *Koliko poznajemo jedni druge; odnosi među muslimanima, dova – najjače oružje i bogatstvo muslimana i selam – islamski pozdrav.*

Insistira se na podizanju ruke i odgovaranju u formi potpune rečenice.

Prateći i analizirajući prethodnu multimedijalnu prezentaciju koje utiske i asocijacije možete istaći? Na kakvo razmišljanje vas je potakao prethodni sadržaj? *Islam, muslimani, dova, molba, obraćanje Allahu, nema Boga osim Allaha, kur'anski ajeti i hadisi Muhammeda, alejhi selam...*

Nastavnik prepušta učenicima da sami anticipiraju, predvide današnju nastavnu jedinicu. *Danas ćemo, ako Bog da, ponavljati i utvrđivati znanja o dovi općenito.*

Objašnjenje cilja lekcije; *rekapituirati i proširiti znanja o dovi kao direktnom obraćanju Allahu, dželle šanuhu. Šta je dova, kako se uči i bitnost njezinog učenja u našem svakodnevnom životu.*

Najava i zapis nastavne jedinice na tabli, na desnoj strani u vrhu datum i tip časa. Učenici, također, zapisuju naslov u svoje sveske.

Glavni dio (30')**INDIVIDUALNI I PARTNERSKI RAD ILI RAD U PARU**

Faza evokacije – šta znamo, naša predznanja o dovi

Nastavnik će uputiti učenike da u svoje sveske, ispod naslova, koncipiraju KWL tabelu sa tri kolone.

Kroz pet minuta učenici će samostalno, na dobijenim A4 papirima, napisati šta znaju, ŠTA ŽELE ZNATI, šta su naučili o dovi, odnosno šta im pada na pamet; ideje, misli, asocijacije, osjećanja, veze, relacije, pojmovi srodnog, sličnog značenja, uz mogućnost konsultiranja sveski i gradiva sa prethodnog časa obrade.

Forme pisanja: brainstorming, grozd, vruća olovka, prozni i poetski radovi (kratki sastav i rimovana, stihovana pjesma), crtež ili ilustracija koja aludira na temu. (Korelacija sa bosanskim jezikom i likovnom kulturom)

Nakon nekoliko minuta, đaci će, sa učenikom pored sebe, razmijeniti papire i nastaviti sa izradom zadatka, što ima za cilj izgradnju i jačanje kooperativnosti i međusobnog povjerenja.

Ako je u grupi četiri učenika, razmijenit će radove u paru, ili u krug učeniku do sebe, ako ih je troje.

Po završetku, nekolicina učenika će, po vlastitom izboru, pročitati, demonstrirati i prezentirati vlastite radove putem autorske stolice, koja ima za cilj izgradnju samopouzdanja i umijeća javnog nastupa i govora. Ostali učenici pomno prate frontalna izlaganja uz mogućnost nadopune, adekvatnog pitanja ili komentara.

Radovi na A4 papirima će se, zorno, uz pomoć magneta, prikazati na tabli, tačnije ispod stupca *šta znamo* (know), *šta želimo znati* (want to know). (KWL tabela)

GRUPNI OBLIK RADA

Faza razumijevanja značenja

Učenici su prethodno raspoređeni u pet heterogenih grupa, indikativnih naziva: ZAHVALNOST, SALAVAT, OPROST, DOVA i AMIN. Prilikom definisanja zadataka i formiranja grupa, vodilo se računa o afinitetima i predispozicijama učenika za određene zadatke. Na svakom stolu se nalazi koncipiran hamer-papir, napisani i objašnjeni zadaci, uputstvo za rad i potreban pribor.

Prije izrade, nastavnik objašnjava učenicima osnovne principe i pravila za rad u grupi. (Uključenost i neophodan doprinos svih učenika, saradnja, tiha komunikacija, odredivanje zaduženja; vođa grupe, zapisničar, izvještač, kontrolor discipline i raspoloživog vremena).

Pravila grupe isprintati i zakačiti na chart-tablu, na vidiku učenicima.

Tokom izrade zadataka, nastavnik može pustiti tihu, relaksirajuću ilahiju u pozadini.

Nastavnik kontinuirano prati i kontroliše rad učenika, ohrabruje ih i pomaže im davajući eventualne sugestije i smjernice.

Grupe i radni zadaci

GRUPA ZAHVALNOST

1. Tangram; fotografija sa tekstrom.
2. Dvostruko vođeni dnevnik; komentar i objašnjenje pouka i poruka kur'anskog ajeta i hadisa Muhammeda, alejhi selam.

GRUPA SALAVAT

1. Crtež – ilustracija na temu dova.
2. Venov dijagram; sličnosti i razlike između dove Allahu, dželle šanuhu, i traženja od ljudi.

GRUPA OPROST

1. Književni kružoci; priča *Kako da molimo Allaha*, tumač likova (psihološka, karakterna analiza), tragalac za riječima, birač citata, komentator, vezista, postavljač pitanja i ilustrator.

GRUPA DOVA

1. T tabela; zašto bi učenici trebali učiti dovu u svakodnevnom životu, zašto mnogi ne uče dovu – razlozi, argumenti i obrazloženja.
2. Činkvina na temu dova.

GRUPA AMIN

1. Test nedovršenih rečenica i Pametni zadaci: a) mreža na pojam dova (kontekst pitanja: ko, šta, kada, gdje, kako, zašto, i šta onda, zbog čega. Moj zaključak je... zato što...)
2. Top 10 – 5 – 3 – 1 (od deset ponuđenih potreba i želja koje spominjemo u dovu, izdvojiti vrijednije i najvažniju uz obrazloženje prema ponuđenoj niveli, cilj je razumijevanje prioriteta i izgradnja pozitivnog sistema vrijednosti).

Nakon izrade, sve grupe će predati hamer-papire. Akcentirati učenicima da, tokom prezentacije radova, budu koncentrisani i usredsredeni na sadržaj, s mogućnošću nadopune, komentara, razgovora, diskusije i pitanja. Svi radovi će biti izloženi zorno na zidovima pomoću ljepljive trake. Prije ili sinhronizovano tokom izlaganja, nastavnik će putem grafskopa ili projektoru prikazati izgled ili paradigmu dotičnog zadatka ili metode. Npr. Venov dijagram, T tabela, mreža i sl. U sklopu izlaganja, **shodno vremenskim mogućnostima**, saopštiti rezultate izrade inkluzivnih listića. Pružiti mogućnost djeci sa posebnim potrebama. U protivnom, uraditi internu analizu.

Nastavnik će nastojati da daje pozitivne komentare i pohvale svim učenicima.

Završni dio (8')

INDIVIDUALNI OBLIK RADA

Faza refleksije i reprodukcije – šta sam naučio, moj stav i razmišljanje; feedback učenika

Učenici će u svoje sveske, u rubriku ŠTA SMO NAUČILI (learn), metodom petominutnog sastava, pokušati odgovoriti na sljedeća pitanja prikazana preko projektoru:

Šta sam naučio – ponovio o dovi? Odgovori na šta želimo znati.

Moj odnos prema učenju dove u svakodnevnom životu od danas? Zbog čega?

Mišljenje o današnjem času, šta mi se posebno svidjelo? (Odgovor na ovo pitanje učenici pišu na ponuđeni stiker i po izlasku, lijepe ga na vrata učionice. Tehnika izlaznih kartica)

Čitanje ili usmeno izlaganje pojedinih učenika putem autorske stolice.

Slijedi komentar nastavnika. Ponoviti cilj i temeljnu poruku časa: Dova je jedno od najboljih djela i bogatstvo vjernika, samo se Allahu, dželle šanuhu, obraćamo i On voli one koji često dovu uče! Prikaz preko projektoru.

Vrednovati učenike.

Domaća zadaća – pogledati internet link (google-YouTube-dova-nur-islam.com) i na osnovu njega uraditi PNZ zadatak (pozitivno-negativno-zanimljivo, moj zaključak je... zato što...), pokazati grafofoliju. Preporuka naslova za čitanje i poklon. Prikaz raspoložive literature na tržištu.

Aplikativni, prakseološki aspekt časa – što više učimo dove, molimo Allaha, dželle šanuhu za dozvoljene i lijepe želje i potrebe!

Na koncu, poselamiti i pohvaliti sve učenike i izraziti zahvalnost na pažnji i saradnji.

PRAVILA ZA RAD U GRUPI

SVI UČENICI TREBAJU UČESTVOVATI I DOPRINIJETI IZRADI ZADATAKA
GAJIMO TIMSKI DUH, POZITIVNU SARADNJU, DOGOVOR I POMAGANJE

UVAŽAVAMO I NE POTCJENJUJEMO TUĐE MIŠLJENJE

MEĐUSOBNO TIHO KOMUNICIRAMO

ZA EVENTUALNE NEJASNOĆE PODIZANJE RUKE TRAŽIMO POMOĆ NASTAVNIKA

ODREĐUJEMO ZADUŽENJA U GRUPI DOGOVOROM;

KO PIŠE, RADI ODREĐENI ZADATAK, PRATI RASPOLOŽIVO VRIJEME I KO

PREZENTIRA RAD (VOĐA GRUPE)

SADRŽAJ MULTIMEDIJALNE PREZENTACIJE IZ UVODNOG DIJELA

Gospodar vaš je rekao:

Hvala Allahu, Gospodaru svih svjetova!

“Pozovite me i zamolite, Ja će vam se odazvati!” (Kur'an)

Zaista Allah i Njegovi meleki donose salavat

Gospodaru moj, Milostivi, Samilosni,

na Poslanika, o vjernici donosite i vi salavat

koji sve čuješ, vidiš i znaš. Doista, Ti sve možeš!

na njega i šaljite mu selame!

Nema boga osim Tebe, hvaljen neka si,

ja sam se, zaista, ogriješio prema sebi!

Gospodaru naš, daj nam dobro na ovom svijetu i dobro na

*“Nemojte posustati u upucivanju dove, jer
niko uz dovu neće nastradati!” (hadic)*

drugom svijetu i sačuvaj nas džehennemske vatre! AMIN

*“Allah je stidljiv i darezljiv. Štidi Ga je - kada
ćovek digne ruke i zamoli Ga) – oratiti ih
prazne i očajne” (hadic)*

Naša posljednja dova je: “Hvala Allahu, Gospodaru svih svjetova!”

GRUPA ZAHVALNOST

1. Tangram; fotografija sa tekstom (pravilno ukomponovati dijelove, složiti u cjelinu i zalijepiti na hamer-papir)
2. Dvostruko vođeni dnevnik; komentar i objašnjenje pouka i poruka kur'anskog ajeta i hadisa Muhammeda, alejhi selam.

Tangram

Rekao je Uzvišeni Allah u Kur'anu:

„A kad te robovi Moji za Mene pitaju,

Ja sam, doista, blizu!

Odazivam se dovi molitelja kada Mene moli!

Pa nek' se i oni odazovu Meni,

i nek' vjeruju u Mene da bi upućeni bili.“

Rekao je Muhammed, alejhi selam, u hadisu:

„Svakom čovjeku koji učini dovu, Allah će dati ono što traži ili će ga umjesto toga sačuvati zla onoliko koliko vrijedi ta dova, osim ukoliko čini dovu za ono što je grijeh, ili čini dovu kojom traži prekidanje rodbinskih veza.“

S R E T N O!

TEKST DOVE NA TANGRAMU

Allahu moj, tebi zahvala i salavat na Muhammeda!

Oprosti mi grijeha moje i smiluj mi se!

Gospodaru moj,

Ne dopusti da me zavara uspjeh,

Niti poraz baci u očaj.

Podsjećaj me stalno,

Da je neuspjeh iskušenje,

Koje prethodi uspjehu.

Gospodaru moj,

Nauči me da je tolerancija,

Najviši stupanj moći,

A, želja za osvetom

Prvi znak slabosti.

Gospodaru moj,

Ako mi uzmeš imetak,

Ostavi mi nadu,

Ako mi podariš uspjeh,

Podari mi snagu volje,

Da savladam poraz,

Ako mi uzmeš blagodati zdravlja,

Podari mi blagodat vjere.

Gospodaru moj,

Kad se ogriješim o ljude,

Podari mi snagu izvinjenja,

A kad se ljudi o mene ogriješe,

Podari mi snagu oprosta.

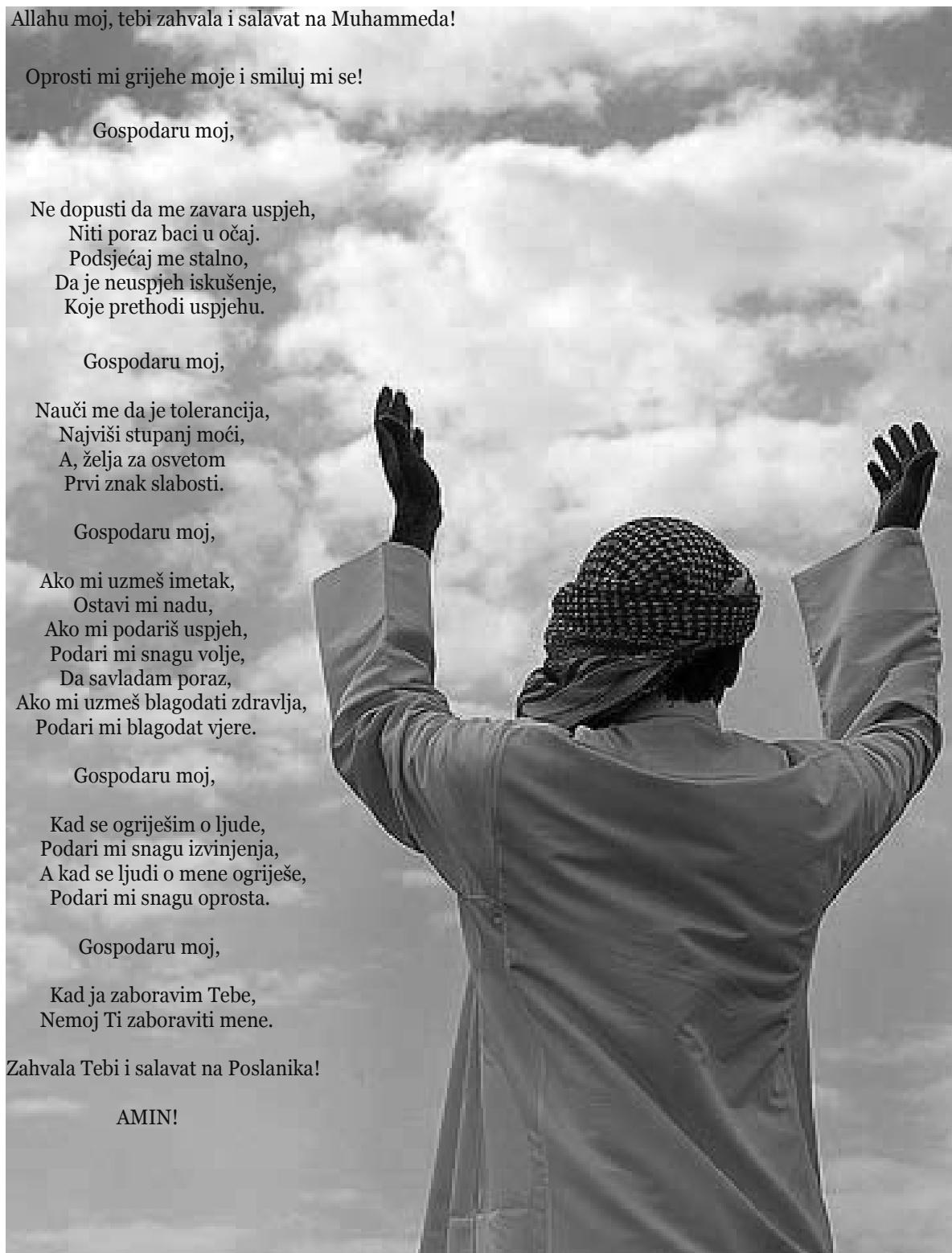
Gospodaru moj,

Kad ja zaboravim Tebe,

Nemoj Ti zaboraviti mene.

Zahvala Tebi i salavat na Poslanika!

AMIN!

INDIVIDUALIZIRANI OBLIK RADA
GRUPA ZAHVALNOST
INKLUZIVNI LISTIĆ

Mozgalica

DOVA JE MOLBA SAMO OD ALLAHU, ISTINSKI IBADET.

72V8 J4 62L98 5862 27 8LL808, 1531N5K1 198743.

I N D E K S

1 – I, 2 – O, 3 – T, 4 – E, 5 – S, 6 – M, 7 – D, 8 – A, 9 – B , 0 - H

Razmišljaj i potraži u indeksu koje slovo određeni broj krije, i pravilnim odgonetanjem saznat ćeš šta je dova!

Premetaljka

Pravilnim premetanjem ponuđenih slova saznat ćeš koja je najbolja dova!

AJLIJANBO OVAD EJ ALAHV ALLAHU, OSRUGOPDA STOVJEVA!

NAJBOLJA DOVA JE HVALA ALLAHU, GOSPODARU SVJETOVA!

GRUPA SALAVAT

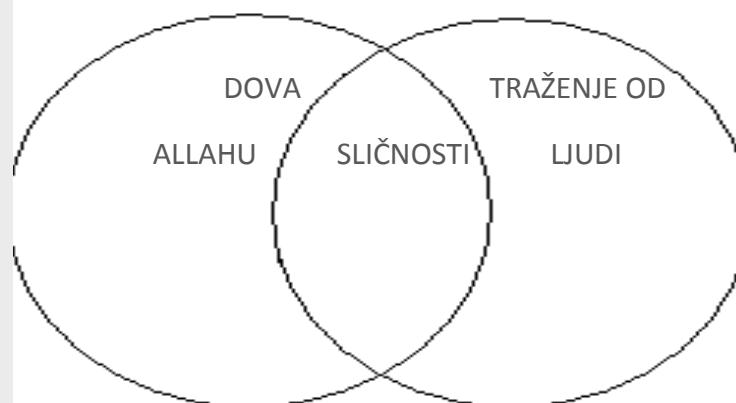
1. Crtež na temu dova.
2. Venov dijagram; sličnosti i razlike između dove Allahu, dželle šanuhu, i traženja od ljudi.

CRTEŽ – ILUSTRACIJA

Nacrtaj nešto što te podsjeća na dovu i napiši ispod kratku poruku!

VENOV DIJAGRAM

Istaknite razlike kao specifične karakteristike dove Allahu dželle šanuhu, i uopće traženja od ljudi te njihove sličnosti. Pozovite se na vlastito iskustvo!

STIHOVI

*Nikakvu potrebu od ljudi ne traži,
već je od Onog Ko vrata ne zatvara zatraži,
Čovjek se srdi ako od njega kakvu potrebu zatražiš,
A dragi Allah ako ne moliš i od Njega ne tražiš*

S R E T N O !

INDIVIDUALIZIRANI OBLIK RADA**GRUPA SALAVAT****INKLUZIVNI LISTIĆ**

AKROSTIH

Neka ti slova riječi koja slijedi posluže kao početna, ili u sredini, ili na kraju, da formiraš četiri rečenice na temu dova!

D...

...O...

V...

...A

TEST NEDOVRŠENIH REČENICA

Dova je...	(šta?)
Dova se upućuje...	(kome?)
Lijepo je učiti dovu...	(kada?)

GRUPA OPROST

1. Književni kružoci; priča *Kako da molimo Allaha*, tumač likova (psihološka, karakterna analiza), tragalac za riječima, birač citata, komentator vezista, postavljač pitanja i ilustrator.

KORELACIJA SA BOSANSKIM JEZIKOM I LIKOVNOM KULTUROM**KNJIŽEVNI KRUŽOCI (ANALIZA I INTERPRETACIJA PRIČE)****TEKST PRIČE - *KAKO DA MOLIMO ALLAHU, DŽELLE ŠANUHU***

Jednog dana došao je jedan čovjek kod poznatog islamskog učenjaka Džafera Es-Sadika. Bio je to siromašan čovjek i trebao je opskrbu za sebe i svoju porodicu. Obratio se Džaferu Es-Sadiku riječima:

- Molim te, da učiniš dovu Allahu da me opskrbi jer sam siromah.

Džafer Es-Sadik odvrati:

- Ja za tebe nikad neću moliti Allaha.

Sav začuđen, čovjek upita:

- Zašto?

Džafer mu je odgovorio:

- Uzvišeni Allah je objasnio način stjecanja opskrbe i dao nam upute kako da dođemo do onoga što nam je potrebno. Čovjeku je naređeno da radi, da pri stjecanju opskrbe prvo uloži trud, umjesto da sjedi u kući i da lijencari, a tek onda da zamoli Allaha da mu poveća nafaku...

ZADACI

1. TUMAČ LIKOVA; psihološka, karakterna analiza
2. TRAGALAC ZA RIJEĆIMA; nepoznate, interesantne, lijepе riječi
3. BIRAČ CITATA; zanimljivi i poučni citati, misli i rečenice
4. KOMENTATOR; pouke i poruke
5. VEZISTA; sličnosti i paralele sa životom i stvarnošću, konkretni primjeri
6. POSTAVLJAČ PITANJA; formulirati pitanje na osnovu poruka teksta
7. ILUSTRATOR; crtež ili ilustracija koja podsjeća i oslikava poruku priče

INDIVIDUALIZIRANI OBLIK RADA**GRUPA OPROST****INKLUZIVNI LISTIĆ****POVEŽI POJMOVE I ZNAČENJA**

IBADET	BLAGOSLOV NA POSLANIKA MUHAMMEDA (ALEJHI SELAM)
SALAVAT	NEPOSREDNA MOLBA UZVIŠENOM ALLAHU
DOVA	REČENICA U KUR'ANU
AJET	IZJAVA MUHAMMEDA, NEKA JE MIR I SPAS NA NJEGA
AMIN	ISKRENA POKORNOST UZVIŠENOM ALLAHU
HADIS	BOŽE USLIŠAJ!
ADABI DOVE	PROPISI DOVE

ZAOKRUŽI ILI PODVUCI TAČAN ODGOVOR (korelacija sa ranijim gradivom; Vakuf)

Dobra djela, za koja će se čovjeku, i poslije smrti, pisati nagrada su:

- A) strpljivost, blagost i snaga
- B) trajna sadaka, znanje koje koristi i dova lijepo odgojenog djeteta
- C) bogatstvo, ugled i velika porodica

GRUPA DOVA

1. T tabela; zašto bi učenici trebali učiti dovu u svakodnevnom životu, zašto mnogi ne uče dovu – razlozi, argumenti i obrazloženja.
2. Činkvina na temu DOVA.

POKAŽI I ARGUMENTIRAJ SVOJ STAV**T TABELA (da – ne, za – protiv, uz uzroke, dokaze i objašnjenja)**

Zašto bi učenici trebali učiti dovu u svakodnevnom životu	Zašto mnogi učenici ne uče dovu u svakodnevnom životu

ČINKVINA (PJESMA OD PET STIHOVA, KREATIVNA I ANIMIRAJUĆA TEHNIKA, POGODNA ZA SAŽIMANJE INFORMACIJA I MATERIJALA U KONCIZNE ISKAZE)

PRVI STIH - OPIS TEME U JEDNOJ RIJEČI (IMENICA)

DRUGI STIH - OPIS TEME U DVije RIJEČI (DVA PRIDJEVA)

TREĆI STIH - TRI RIJEČI KOJE OPISUJU RADNJU (TRI GLAGOLSKE IMENICE)

ČETVRTI STIH - FRAZA OD ČETIRI RIJEČI KOJE IZRAŽAVAJU OSJEĆAJE U VEZI S TEMOM

PETI STIH JE SINONIM KOJIM SE U JEDNOJ RIJEČI PONOVO SAŽIMA BIT TEME

D O V A

S R E T N O!

INDIVIDUALIZIRANI OBLIK RADA

GRUPA DOVA

INKLUZIVNI LISTIĆ

DA – NE   ZAŠTO?

Da li je dozvoljeno tražiti od Allaha u dovi da muslimana snađe iskušenje i zlo, zadesi ga bolest, umanji mu se imetak, doživi neuspjeh i slično? **DA – NE ZAŠTO?**

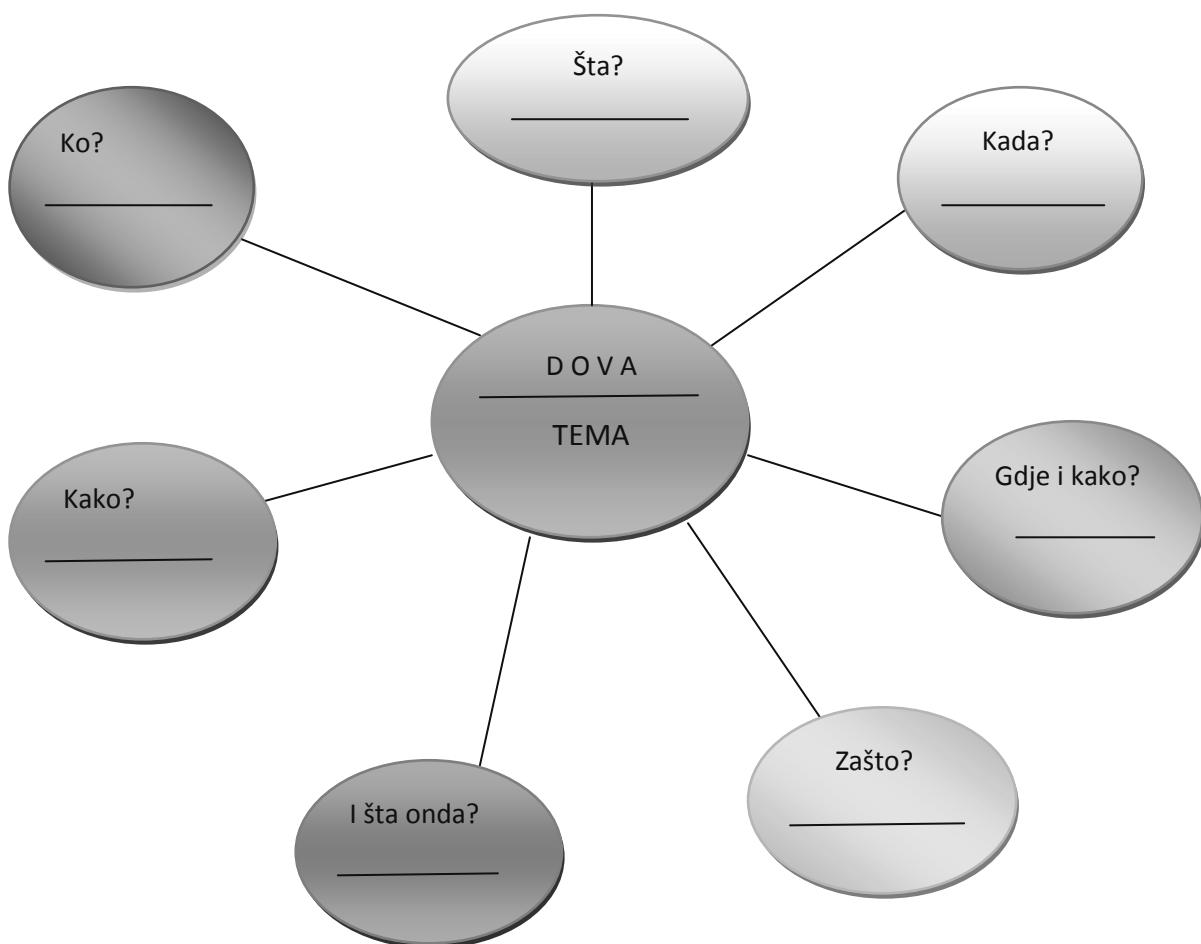
IZBACI ŠTO NE PRIPADA

ALLAHOVA LIJEPANA IMENA

1. MUDRI
2. MILOSTIVI
3. PLEMENITI
4. NEPRAVEDNI
5. SVEMOGUĆI
6. NEMARNI
7. SVEZNAJUĆI

GRUPA AMIN

1. Test nedovršenih rečenica i Pametni zadaci: a) mreža na pojam dova (kontekst pitanja: ko, šta, kada, gdje, kako, zašto, i šta onda, zbog čega. Moj zaključak je... zato što...).
2. Top 10 – 5 – 3 – 1 (od deset ponuđenih potreba i želja koje spominjemo u dovu, izdvajiti vrijednije i važnije prema ponuđenoj niveliaciji, cilj je razumijevanje prioriteta i izgradnja sistema vrijednosti).

MREŽA**ODGOVORI NA PITANJA**

Moj zaključak je...

Zato što...

TOP 10 – 5 – 3 - 1

OD DESET PONUĐENIH ŽELJA I POTREBA KOJE SPOMINJEMO U NAŠIM DOVAMA, ISKRENO
IZDVOJI VRIJEDNIJE I, NA KRAJU, NAJAVAŽNIJU ZA TEBE UZ OBJAŠNjenje ZAŠTO?!

GOMILA ZLATA I SREBRA

ZDRAVLJE

LIJEGA I HAIRLI PORODICA

NAJBOLJE AUTO

FAKULTETSKA DIPLOMA

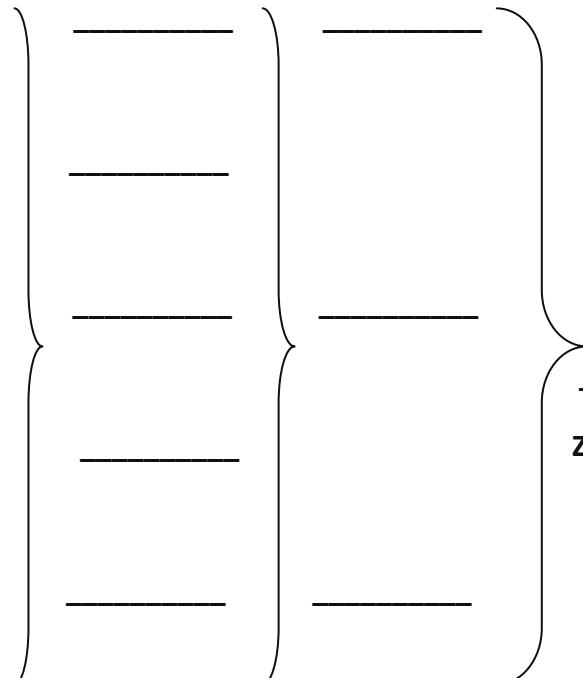
BITI UZORAN VJERNIK

SVJETSKI POZNAT SPORTAŠ

DUG ŽIVOT

ISKRENI PRIJATELJI

DŽENNET

Zašto? Navedi razloge!

S R E T N O!

INDIVIDUALIZIRANI OBLIK RADA

GRUPA AMIN

INKLUZIVNI LISTIĆ

CIKLIČNA TABELA SA ZADACIMA

ADABI DOVE; pravilan redoslijed pri učenju dove prema sunnetu (praksi) Muhammeda, alejhi selam.

Dopuniti što nedostaje:

ZAHVALA ALLAHU I SALAVAT NA POSLANIKA, PODIĆI RUKE, KORISTITI ALLAHOVA LIJEPANA IMENA I SAVRŠENA SVOJSTVA, TRAŽENJE OPROSTA, ŽELJE I POTREBE, PONAVLJATI VIŠE PUTA ONO ŠTO SE TRAŽI, TRAŽITI DŽENNEME, AMIN – BOŽE USLIŠAJ I PRIMI.

PREVEDI SA ENGLESKOG NA BOSANSKI JEZIK I NAPIŠI NEKOLIKO KORISTI UČENJA SLIJEDEĆE DOVE:

„Lord, give us what is good both in this world and in the next and keep us from the fire of Hell.“

“Gospodaru naš, podaj nam dobro i na ovome i na onome svijetu, i sačuvaj nas patnje u vatri!”

ZAKLJUČAK

Dova je jedno od najboljih djela i bogatstvo vjernika, samo se Allahu, dželle šanuhu, obraćamo i On voli one koji često dovu uče!

DOMAĆA ZADAĆA

Pogledati internet link (google-YouTube-dova-nur-islam.com) i na osnovu njega uraditi PNZ zadatak (pozitivno-negativno-zanimljivo, moj zaključak je... zato što...)

Što više učimo dove, molimo Allaha, dželle šanuhu za dozvoljene i lijepo želje i potrebe!

Summary الموجز

DU'A الدعاء

A WRITTEN PLAN FOR A CLASS IN ISLAMIC EDUCATION

إعداد كتابي لتنفيذ حصة تدريسية

Amir Caus عامر تشاوش

The article titled *du'a* is a written preparation intended for realization of one teaching unit for seventh grade of primary school for the subject *ibadat*. Meeting the basic requirements of a teaching unit, the author has established the aim of this unit: helping students in understanding the need for, value and significance of *du'a* as an immediate relation with Allah te'ala and encouragement for its practice in their everyday life.

البحث بعنوان «إعداد كتابي لتنفيذ حصة دراسية في العبادات» للصف السابع الابتدائي. ومن خلال استيفاء المهام الأساسية للحصة التدريسية (التعليمية والوظيفية والتربوية) وضع الكاتب الهدف من هذه الحصة. ألا وهو مساعدة التلاميذ على فهم الحاجة إلى الدعاء وأهميته وفوائده. لأنه يمثل الصلة المباشرة بالله تعالى. وتشجيعهم على تطبيقه في حياتهم اليومية.